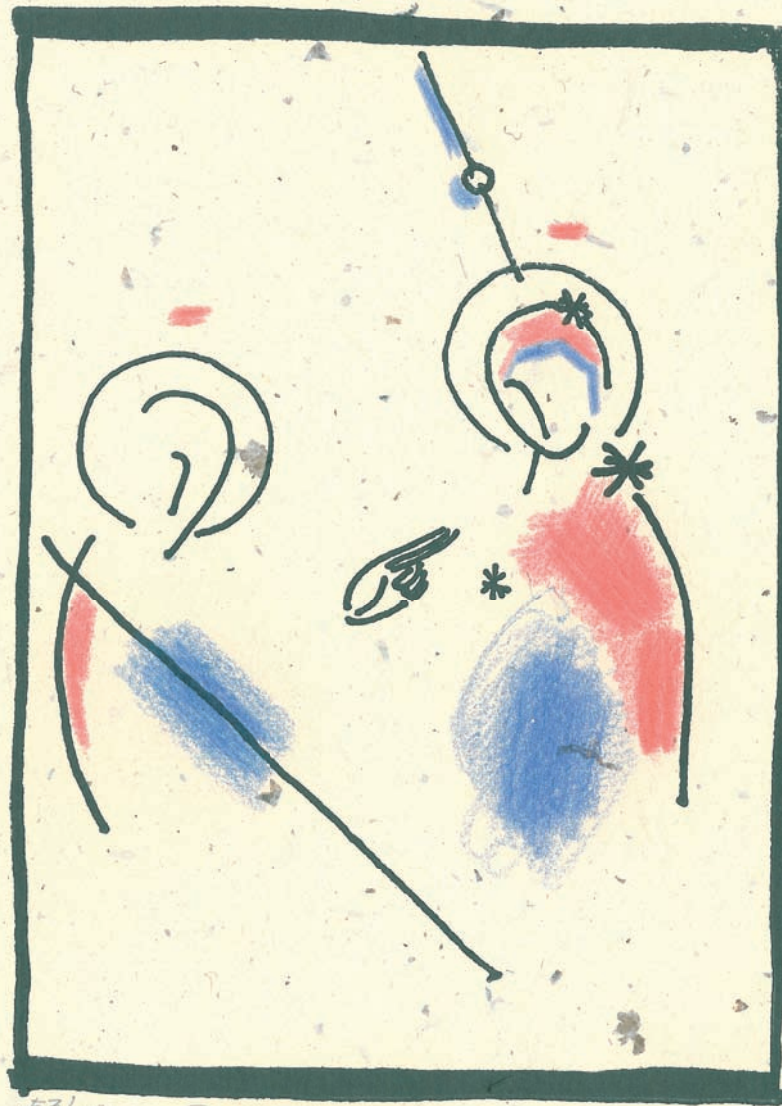

“Láska je v tom, že nie my sme milovali Boha, ale že on miloval nás a poslal svojho Syna ako zmiernu obeť za naše hriechy.” (1Jn 4,10)

53/61 ZVESTOVANIE JURAJ JAROŠ 2008

*Nech Vás radosť z prijatia a narodenia Vykupiteľa
sprevádza nielen v tieto sviatočné dni, ale v celom novom roku 2009.*

Zo srdca praje,

prof. Tadeusz Zasepa, PhD.
rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku

Prijímajme Boha prichádzajúceho na zem

V tomto vianočnom čase obraciam sa na celé spoločenstvo Katolíckej univerzity v Ružomberku – na jej vedenie, akademické senáty univerzity i fakúlt, na dekanov, prodekanov, členov správnej a vedeckej rady, na všetkých profesorov, akademických pracovníkov, zamestnancov, drahých študentov a priateľov univerzity.

Všetkým prajem a zo srdca želám, aby sme prijali Boha prichádzajúceho na Zem, medzi nás a s radosťou mu dôverovali. Aby sme porozumeli tomu, že táto posvätná chvíľa od nás vyžaduje také usporiadanie a pretváranie sveta aj medziľudských vzťahov, že súčasnosť – rovnako i naša univerzitná – nemôže prekážať, ale musí pomáhať jasne vidieť odlesk

Svetla, ku ktorému všetci smerujeme.

Narodený Ježiš nech nám pomáha v tom, aby napriek prebýjaniu sa cez bariéry únavy a utrpenia – mnohokrát nevyhnutné – nezhasla v nás nádej stretnutia sa s plnosťou Radosti.

Tieto želania z úprimnosti odovzdávam i otcom biskupom Slovenska, ministerstvu školstva, univerzitám a vysokým školám na Slovensku a tiež všetkým s KU spolupracujúcim vysokým školám v Európe i vo svete.

Radosť Ježiša

V Rajeckej Lesnej ožil slovenský Betlehem

Starodávny biblický príbeh narodenia Ježiša včlenený do Slovenska, jeho prírodných krás a stavieb. V dreve zhmotnená zábava i lopota pracovitého slovenského ľudu. Všetko to i mnoho iných výjavov nájdete v monumentálnom rezbárskom veľdiel majstra Jozefa Pekaru z Rajeckých Teplíc – v drevenom Slovenskom Betleheme z Rajeckej Lesnej.

Myšlienkou šikovného majstra rezbára Pekaru bolo najprv včleniť obrazy zo života slovenského ľudu do biblického prostredia. Zhmotnená „učebnica“ dejepisu, zemepisu je dlhá 8,5 m, široká 2,5 m a vysoká 3 m. Spolu je v nej rozmiestnených asi 300 postáv, z ktorých sa polovica aj pohybuje. Betlehem slávnostne predstavili v novembri 1995, odkedy mohli návštevníci obdivovať Stredoslovenský kraj. Nasledujúce dva roky majster Pekara doplnil aj Západoslovenský a Východoslovenský kraj, čím dielo skompletizoval.

Scéna narodenia Ježiša sa nachádza uprostred diela a je začlenená do obce Rajecká Lesná. Vedľa drobčeka v jasličkách stoja postavy jeho matky Panny Márie, sv. Jozefa, dedinského huncúta, ktorý prináša svoju obľúbenú hračku - konika. Po bokoch stoja mudrci - traja kráľi Gašpar, Baltazar a Melichar. Okolo sú pastieri a zvieratá. Plastický obraz o slovenských regiónoch s ich najznámejšími miestami a pamiatkami dopĺňajú hrady Devín,

Bratislava, Trenčín, Orava, katedrály v Nitre, Trnave, Spišskej Kapitule, Košiciach a mnoho iných. Možnosť pozrieť si Slovenský Betlehem v Rajeckej Lesnej máte po celý rok denne od 9.00 do 12.00 a od 13.00 do 17.00 h.

(na)

Teplo z Betlehema aj do našich domovov

Najprv to bolo tak, že pracovníci krajského štúdia rakúskeho rozhlasu ORF Horné Rakúsko priniesli malý plameň z Jaskyne narodenia Pána v Betleheme, ktorý si rozniesli v čase Vianoc do svojich domovov. K milej aktivite sa neskôr pripájali ďalší. Vyše 20 rokov je odvtedy, čo nadobudla najprv celoeurópsky, neskôr svetový význam. Slovenskí skauti kampaň prvýkrát otvorili v roku 1990. Dnes horí betlehemský plamienok každoročne až v 25 európskych metropolách.

Svetlo z večného plameňa z miesta rodiska Ježiša Krista odpálilo 25. novembra jedenásťročná dievča z Rakúska. V sprievode 430 pútnikov ho letecky prepravili do Linzu a do Viedne. V nej sa v sobotu 13. decembra uskutočnila oslava Svetla pokoja, na ktorej si dve desiatky delegácií z európskych štátov i afrického a severoamerického kontinentu odpálili plamienok.

Od tohto okamihu sa otvorila tradičná betlehemska štafeta, plamienok už 23. rok šíri milión ľudí vo vyše 25 krajinách Európy. Skauti ešte v ten deň preniesli Svetlo pokoja na Slovensko a v nedeľu 14. decembra ho počas bohoslužby vo Františkánskom kostole Zvestovania Pána v Bratislave slávnostne uvítali na Slovensku a symbolicky odovzdali verejnosti. O pár hodín neskôr svetlo zažiarilo aj v Prezidentskom paláci, kde skautov prijal prezident SR Ivan Gašparovič.

Na Slovensku sa v priebehu jedného dňa betlehemske svetlo

Snímky: internet (2)

dostane vďaka skautom do vyše 350 miest a obcí. Ľuďom bude k dispozícii až do vianočných sviatkov v kostoloch alebo iných vopred oznámených miestach. Viac informácií o betlehemskom svetle a ďalších aktivitách slovenských skautov nájdete na internetovej stránke www.scouting.sk.

(zn, mm)

ARRA hodnotí Filozofickú fakultu KU ako druhú najlepšiu filozofickú fakultu na Slovensku

Filozofická fakulta (FF) Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) je druhou najlepšou filozofickou fakultou na Slovensku podľa Akademickkej rankingovej a ratingovej agentúry (ARRA), ktorá vo štvrtok 4. decembra zverejnila Správu za rok 2008 – Hodnotenie verejných vysokých škôl a fakúlt.

Hodnotiaci správa zohľadňuje dosiahnuté výsledky slovenských vysokých škôl v roku 2007. Zameriava sa na posúdenie ich výsledkov v niekoľkých oblastiach: pomer učiteľov a študentov, záujem o štúdium, vydané publikácie a citácie s odkazmi na vydané vedecké práce, počet študentov doktorského štúdia a počet jeho absolventov, podiel vedeckých grantových prostriedkov z domácich a zahraničných zdrojov a pod.

Skúmané oblasti určili celkové poradie univerzity a jej fakúlt v kategórii humanitných, spoločenskovedných, prírodných, technických, medicínskych, agrovedných univerzít a fakúlt. KU sa medzi spoločenskovednými univerzitami umiestnila na 10. mieste (14. hodnotených), medzi humanitnými na 8. mieste (11. hodnotených), medzi medicínskymi

na siedmom mieste zo siedmich hodnotených.

V kategórii fakúlt humanitného zamerania sa v sledovanom období umiestnila FF KU na 11. mieste z 23 hodnotených fakúlt, na druhom mieste medzi filozofickými fakultami. Celkovo dosiahla priemer 30,5 bodov, čo je oproti priemeru minulých rokov (2004, 2005, 2006) zlepšenie o 10,5 bodu. Pedagogickú fakultu KU zaradila ARRA na 27. miesto v kategórii fakúlt spoločenskovedného zamerania, medzi hodnotenými pedagogickými fakultami jej prináleží 6. miesto. V kategórii medicínskych fakúlt bola prvýkrát hodnotená aj najmladšia fakulta KU, Fakulta zdravotníctva KU, ktorá sa umiestnila na 9. mieste s priemerom 13,7 bodu (v minulé roky nebola hodnotená). Medzi medicínskymi fakultami na Slovensku obsadila piate miesto. Teologická fakulta KU bola v kategórii s priemerom 18,0 vyhodnotená ako 22. V kategórii humanitných fakúlt sa medzi teologickými fakultami umiestnila v hodnotení siedma v poradí.

(rd)

Na str. 11. uverejňujeme porovnanie hodnotenia fakúlt KU agentúrou ARRA v rokoch 2005 – 2008.

Financovanie verejných vysokých škôl na Slovensku

V roku 1990 vstúpil do platnosti porevolučný zákon o vysokých školách (172/1990), ktorý definoval, že štátne vysoké školy sú financované zo štátneho rozpočtu a spravujú majetok štátu. Neštátnym vysokým školám bolo možné poskytnúť príspevok zo štátneho rozpočtu. Zákon o vysokých školách 131/2002 pozná okrem štátnych vysokých škôl aj verejnú a súkromnú.

Verejné vysoké školy na Slovensku svoje hlavné poslanie – výskum a vzdelávanie, ale aj svoju prevádzku a rozvoj financujú predovšetkým z dotácie ministerstva školstva, z grantov vedeckých agentúr, v tomto čase aj z európskych fondov. Veľmi je žiadané, aby príjmami vysokých škôl boli aj dotácie z vyšších územných celkov a miest, či zdroje na konkrétne vedecké projekty zo zahraničia. Často sú vysoké školy kritizované za nedostatočnú spoluprácu s podnikateľským sektorom.

Hlavný zdroj príjmov verejných vysokých škôl je dotácia ministerstva školstva, ktoré sa v posledných rokoch usiluje rozdeľovať verejné zdroje pomerne transparentne. Každoročne vypracúva metodiku rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám, ktorej pravidlá diskutuje so Slovenskou rektorskou konferenciou, či s Radou vysokých škôl. Tieto pravidlá sa každoročne menia, reagujú na priority vlády, ministerstva, ale aj na očakávania predovšetkým tých vplyvnejších vysokých škôl.

Ešte na prelome tisícročí bola štátna dotácia rozdeľovaná vysokým školám historicky, čo znamenalo zachovať výšku dotácie minimálne na výške predchádzajúceho roka. Táto metóda, aj z dôvodu vzniku nových vysokých škôl, nebola udržateľná. Zrejme z tohto dôvodu, ale aj pre priority vlády zvýšiť počet vysokoškolákov, bola štátna dotácia pridelovaná podľa počtu študentov. V posledných rokoch je prioritou podpora vedeckej činnosti, preto sa dotácia rozdeľuje nie

len podľa počtu študentov, ale aj podľa scientometrických ukazovateľov vedeckých výkonov. Ak by sme chceli porovnať historickú metódu delenia dotácie s dnešnými pravidlami, tie dnešné sú spravodlivejšie, vystihujú reálne výkony vysokých škôl. Rovnako by vysokým školám prospela stabilita v pravidlách delby štátnej dotácie.

Ako nespravodlivosť sa javí nerovnosť východiskových pozícií starých a nových univerzít. Nerovnosť v materiálnej báze, ale aj pri hodnotení kvality ich výkonov. Bola by potrebná hlbšia analýza na zrátenie hodnoty majetku, ktorý dostali od štátu verejné vysoké školy pri ich transformácii zo štátnych vysokých škôl. Naša univerzita vznikla v roku 2000 a len vyvinutím veľkého úsilia sa darí vyriešiť stabilitu jej materiálnej bázy. Rovnaký meter sa používa iba pri meraní výkonov vysokých škôl: rovnaké výkony sa očakávajú od vysokej školy s osemdesiatročnou tradíciou ako od univerzity s osemročným pôsobením.

Môžeme konštatovať, že terajšie pravidlá rozdelenia dotácie MŠ SR pôsobia na vysokoškolských učiteľov i manažmenty motivujúco. Nemusí to však platiť všeobecne, zvlášť vtedy, ak sa dotácia vo vnútri univerzity rozdeľuje podľa iných pravidiel. Na našej univerzite sme prijali zásadu, že sa metodológia ministerstva aplikuje pri rozdelení dotácie na fakulty, na niektorých fakultách sa aplikuje aj pri jej rozdelení na katedry. Má to celkom praktický dosah: katedry,

ktoré sú vedecky a pedagogicky činné majú dostatok finančných zdrojov aj na vyplácanie osobných príplatkov, tie menej akčné môžu svojim učiteľom vyplácať iba tarifné platy.

Pri dôslednej aplikácii princípu subsidiarity sa ako problém ukazuje efektívnosť v činnosti a v riadení. Čaká nás preto vážna debata o spoločnom vykonávaní tých činností, ktoré fakulty zaražujú pri napĺňaní ich hlavného poslania, čím je vedecká činnosť a vzdelávanie. Diskutujeme o centrálnych službách v oblasti administrácie sociálnych štipendií, mzdového účtovníctva, informačných a komunikačných technológií, či knižničných služieb. Zhodujeme sa v názore, že dekanáty fakúlt by mali skôr manažovať vedu a vzdelávanie ako správu budov a podporné procesy.

Ďalšími možnosťami v efektívite hospodárenia na univerzite je zlúčenie duplicitných pracovísk, odstránenie poskytovania rovnakých študijných programov na viacerých fakultách a miestach, zväziť nevyhnutnosť detašovaných pracovísk, reštrukturalizovať lokalizáciu študijných prog-

ramov na fakultách podľa oblastí výskumu, či vytvorenie kempusu univerzity. Predovšetkým na humanitných a spoločenskovedných univerzitách je takmer neznámou pôdou podnikateľská činnosť, či vo väčšej miere spolupráca s podnikateľským sektorom.

Po skončení komplexnej akreditácie vysokých škôl sa očakáva ich rozdelenie do troch typov vysokých škôl: univerzity, vysoké školy a odborné vysoké školy. Všeobecne sa očakáva ich rozdielne financovanie, čo by mohlo byť akceptované, ak sa navýši výška finančných prostriedkov pre vysoké školy, ak teda nik nebude mať menej zdrojov a tí najlepší dostanú viac.

*doc. ThDr. Peter Olekšák, PhD.
prorektor KU pre vedu a rozvoj*

Napísané pre Trend (Špeciál Vysoké školy), č. 48/2008, 4. december 2008, s. 25.

Vedenia univerzity a fakúlt rokovali o prioritách ďalšieho rozvoja univerzity

Priority ďalšieho rozvoja Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) najmä vo vzdelávaní a vede dominovali stretnutiu širšieho vedenia KU v stredu 19. novembra. Rokovania, ktorého témou bolo hodnotenie KU externou ratingovou agentúrou ARRA a sumarizácia sebahodnotenia univerzity, sa okrem jej vedenia zúčastnili aj dekáni a prodekaní všetkých štyroch fakúlt KU.

Rektor KU prof. Tadeusz Zasepa v privítaní poďakoval vedeniu fakúlt za ich prácu a upozornil na význam takýchto stretnutí. „Myslím, že si mnohé veci vyjasníme, že problémy sa zmenia na riešenia.“

Prorektor pre vedu a rozvoj KU doc. Peter Olekšák v prezentácii analyzoval hodnotenie KU agentúrou ARRA a pripojil možné riešenia, aby KU v kritériách hodnotenia dosiahla v budúcnosti lepšie výsledky. Upozornil, že stretnutie slúži na to, aby definovala spoločné riešenia úloh a časový

harmonogram ich plnenia. V bilancii sebahodnotenia KU sa širšie vedenie zoznámilo s niekoľkými aspektmi, ktoré budú Akreditačná komisia a Ministerstvo školstva SR považovať za kľúčové pri budúcej kategorizácii slovenských vysokých škôl. Sú to napríklad výsledky hodnotenia výskumnej činnosti na univerzite, zrealizované projekty a výskumné granty, počet absolventov doktorandského (PhD.) štúdia a počet pedagógov s ukončeným doktorandským štúdiom prepočítaný na počet študentov v študijných programoch prvého a druhého stupňa.

Účastníci rokovania širšieho vedenia KU sa dohodli na úlohách, ktoré vyplynuli z analýzy a následnej diskusie. Vedenie KU odporučilo fakultám upraviť počty prijímaných študentov, zvýšiť počet vysokoškolských pedagógov s PhD. a definovať plán zvyšovania kvality vo vedeckej, vzdelávacej a administratívnej činnosti na KU. (zn)

Prioritou fakúlt bude výchova a vzdelávanie

Výchova, vzdelávanie a veda by mali byť v budúcnosti prioritným záujmom fakúlt Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU). Zhodlo sa na tom jej vedenie KU na svojom pravidelnom rokovaní v utorok 28. októbra. „Máme záujem odbremeniť fakulty od všetkých činností, ktoré ich personálne zaražujú,“ uviedol rektor KU prof. Tadeusz Zasepa. Fakulty sa mnohokrát venujú agende, ktorú by bolo možné efektívnejšie a ekonomicky nenáročnejšie vyriešiť centrálnou.

Prorektorka pre výchovu a vzdelávanie doc. Jana Moricová informovala o pripravách Štipendijného poriadku KU, ktorý upravuje podmienky a spôsob poskytovania štipendií študentom prvého, druhého a tretieho stupňa vysokoškolského štúdia. V tejto súvislosti dodala, že sa stotožňuje s opatrením alokovať od 1. januára 2009 agendu sociálnych štipendií z fakúlt priamo pod Rektorát KU. Dôvodom je napríklad to, že v prípade personálneho výpadku v uvedenej agende je na fakultách ťažká zastupiteľnosť. Navyše, pracovníci mnohokrát kapacitne nestíhajú zabezpečovať služby pre

poberateľov sociálnych štipendií.

Doc. Peter Olekšák informoval o tom, že intenzívne prebiehajú rokovania o odpredaji objektu MODA PLUS v blízkosti Rektorátu KU a Pedagogickej fakulty KU na potreby Fakulty zdravotníctva KU, ktorej končí v lete nájom v doterajších priestoroch.

Redakčná rada Informačného spravodajcu KU – Kuriéra informovala o novom čísle, ktoré pripravil tvorivý tím so zodpovedným redaktorom Mgr. Vladimírom Buznom. Čitatelia v čísle nájdu všetky aktuálne správy o KU za posledné obdobie. Kuriér bude k dispozícii aj na všetkých fakultách KU a na internetovej stránke www.ku.sk.

Vedenie KU sa počas posledného rokovania zoznámilo aj s termínmi rokovaní a zasadnutí orgánov KU do konca roka 2008. Kolégium rektora KU sa stretlo 5. novembra, Správna rada KU rokovala 12. novembra a Širšie vedenie KU 3. decembra. Vedecká rada KU poslednýkrát v roku 2008 zasadla 17. decembra. (vb)

Pol'ské Ministerstvo vzdelávania a vyššieho školstva pod'akovalo KU za spoluprácu

Otázkam vzájomnej spolupráce vo vzdelávaní, vede a vysokoškolskom výskume medzi Poľskou republikou a Slovenskom sa venovalo pracovné stretnutie rektora Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) prof. Tadeusza Zasepu, prorektora pre vedu a rozvoj – prvého prorektora KU doc. Petra Olekšáka a štátnej tajomníčky poľského Ministerstva vzdelávania a vyššieho školstva prof. Grażyny Prawelskej – Skrzypek.

Témou rokovania, ktoré sa uskutočnilo v utorok 18. novembra v sídle ministerstva vo Varšave, boli aj medializované informácie ohľadom habilitácií a inaugurácií poľských občanov na KU. Štátna tajomníčka mala otázky ohľadom počtu udelených habilitácií. Prijala však vysvetlenie, že od začiatku roku 2008 sa na KU habilitovalo sedem Poliakov z odborov sociálna práca a teória vzdelávania náboženskej výchovy - katolíckej, z ktorých sa v Poľskej republike habilitovať nedá. Nikto z účastníkov habilitačného konania neprišiel na ružomerskú univerzitu ako súkromná osoba, ale s odporúčaním vedeckej rady ich domovskej vysokej školy v Poľsku.

Napriek tomu, že KU nepoznala žiadne oficiálne písomné námietky poľských profesorov, predstaviteľov poľského ministerstva školstva, ani akreditačnej komisie k habilitáciám na KU, prof. Zasepa sa o problémy osobne zaujímal aj 22. októbra. Na Rektoráte KU vtedy prijal členov medzivládnej komisie pre zahraničnú spoluprácu medzi Slovenskom a Poľskou republikou, v ktorej má zastúpenie aj slovenské ministerstvo školstva a ministerstvá národného vzdelávania, vied a vyšších škôl z Poľskej republiky. Zástupcovia z Poľskej republiky sa na uvedenom stretnutí s rektorom vyjadrili, že medializované informácie ohľadom habilitácií na KU v poľskej tlači vnímajú ako účelovú, diskreditačnú kampaň súkromných osôb. Prof. Prawelska – Skrzypek pod'akovala rektorovi a KU za doterajšiu dobrú spoluprácu a vyjadrila nádej, že v nej budú obe strany pokračovať.

Prof. Tadeusz Zasepa a prof. Grażyna Prawelska.

Snímka: Archív KU

Stretnutie zdravotníkov v Dolnom Liptove

V dňoch 14. – 15. novembra sa stretli odborníci zo Slovenska, z Čiech a z Poľska v srdci Dolného Liptova, v Ružomberku na treťom ročníku Ružomerských zdravotníckych dní (RZD).

Konferenciu RZD s názvom Nové poznatky v oblasti medicínskych vied, ošetrovateľstva a vojenského zdravotníctva organizovala druhý novembrový víkend v Kongresovej sále Ústrednej vojenskej nemocnice Fakulta zdravotníctva (FZ) Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) spoločne s Ústrednou vojenskou nemocnicou s podporou Veliteľstva vojenského zdravotníctva Ministerstva obrany SR, Slovenskou lekárskou spoločnosťou a so Slovenskou spoločnosťou sestier a pôrodných asistentiek. Cieľom konferencie bola, ako už v predošlých ročníkoch, prezentácia vedeckých poznatkov a ich aplikácia v oblasti medicínskych vied a ošetrovateľstva. Odznelo dovedna 87 prednášok s rôznym odborným zameraním.

Minulé ročníky naznačili jednotlivé odborné oblasti a preto boli zriadené odborné sekcie: ošetrovateľstvo a súčasná prax, gynekológia a pôrodníctvo, akútna medicína a vojenské zdravotníctvo, rómska problematika a bioetika, parazitológia a infektológia. Samozrejme, ošetrovateľstvo malo na konferencii najväčší priestor, pretože FZ KU má akreditovaný práve študijný program ošetrovateľstvo a pôrodná asistancia. Na konferencii dostala priestor aj študentka druhého ročníka magisterského štúdia Kvetoslava Kurišová, ktorá predniesla víťaznú prácu kolektívu autoriek zo súťaže o najlepšiu študentskú vedeckú a odbornú prácu pod názvom Geografické

ukazovatele u sledovanej skupiny rómskych žien.

Veľmi zaujímavé bolo vystúpenie riaditeľa hospicu z Prachatic o pohľade riaditeľa hospicu na eutanáziu. Nehovoril len o eutanázii ako o zlyhaní spoločnosti, ale aj o mieste, postavení hospicu v spoločnosti a jeho finančnom zabezpečení. Zaujímavých vystúpení bolo veľa. Svedčili o tom diskusie v každej sekcii, ktoré účastníci konferencie prenášali aj do prestávok medzi jednotlivými blokmi, kde sa okrem názorov vy-

Doc. Jana Moricová, prorektorka KU, počas príhovoru k účastníkom konferencie.

Pohľad na účastníkov Ružomerských zdravotníckych dní.

Snímky: Archív FZ KU (2)

mieňali kontakty na ďalšiu spoluprácu. Súčasťou konferencie bolo 29 posterov, čo bol skoro trojnásobný nárast oproti predošlému roku.

Značný záujem bol o vydané publikácie FZ KU, ktoré sú určené pre stredný zdravotnícky personál, riešia aktuálnu problematiku pre študentov vysokoškolského štúdia pre odbor ošetrovateľstvo a pôrodná asistencia. Okrem týchto publikácií predovšetkým zahraniční účastníci prejavili záujem o vydané cudzojazyčné knihy z oblasti kardiológie a nukleárnej medicíny.

Všetkým účastníkom konferencie ďakujeme za účasť a tešíme sa na stretnutie na štvrtom ročníku RZD IV – 2009, ktoré sa budú konať druhý novembrový víkend v roku 2009. Pre záujemcov je na stránke FZ KU <http://fz.ku.sk/> dostupné v aktualitách znenie súhrnov prác na RZD 2008.

Ján Svorad (FZ KU)

Fakulty sa zapojili do Týždňa vedy a techniky 2008

Informovať verejnosť o význame a úlohách vedy a techniky pre rozvoj spoločnosti, presvedčiť o jej význame, nutnosti podporovať vedu a techniku, ktoré prinášajú hospodársky a spoločenský pokrok sú ciele Týždňa vedy a techniky na Slovensku. V dňoch od 24. do 28. novembra sa doň zapojila aj Katolícka univerzita v Ružomberku, ktorá na svojich štyroch fakultách pripravila niekoľko prednášok spojených s diskusnými fórami, tvorivými dielňami a inými vedeckými aktivitami.

Týždeň vedy a techniky na Slovensku organizuje Ministerstvo školstva SR v spolupráci s partnermi, ktorí sú významnými predstaviteľmi akademickej sféry, podnikateľského a bankového sektora a mediálnymi partnermi. Týždeň vedy a techniky je organizovaný každoročne v nadväznosti na Európsky týždeň vedy a techniky, ktorý vo všetkých členských krajinách Európskej únie vyhlasuje Európska komisia. Hlavnou témou týždňa venovaného vede a technike sú tento rok perspektívy vedy a techniky na Slovensku do roku 2015.

(vb)

Univerzita diskutovala o bioetických problémoch dneška

V Aule Jána Pavla II. na Katolíckej univerzite v Ružomberku sa v piatok 28. novembra konala konferencia na tému Bioetické konflikty – stav a sociálne dôsledky 40 rokov po encyklike Humanae Vitae. Podujatie otvoril prezentáciou tohto dokumentu pápeža Pavla VI., jeho recepcie v Cirkvi a vo svete, Ján M. Košč. Po ňom vystúpil prof. Artur J. Katolo, ktorý priniesol pohľad na talianske skúsenosti, týkajúce sa mentálnych premien v oblasti prokratívneho správania z perspektívy štyridsiatich rokov od publikovania encykliky. Následne boli otvorené témy bioetickej problematiky súčasnosti, ako sú umelý potrat, antikoncepcia, prenatálna diagnostika a biotechnologické experimenty a eutanázia. Ako uviedol organizátor konferencie doc. Stanislav Košč, motívom podujatia bolo zamyslieť sa nad tým, „ako je možné riešiť súčasné problémy, ktoré si uvedomujeme v spoločnosti v oblasti ochrany života a dôstojnosti človeka.“

V popoludňajšom bloku prednášok sa predstavili europoslankyňa Dr. Anna Záborská s témou Politika v bioetickom zápase, Dr. Marcela Dobešová s témou Občianska spoločnosť v bioetickom zápase či predseda KBS a spišský diecézny bis-

kup Mons. František Tondra, ktorý hovoril o Cirkvi v bioetickom zápase. Podľa Mons. Tondru „takéto konferencie sú v súčasnej dobe veľmi potrebné, pretože bioetické problémy sú veľmi naliehavé. Na jednej strane je vedecký pokrok dobrý, avšak nesmie sa vymknúť spod rámca etiky. Nie je všetko dovolené, čo je možné.“ Po skončení prednášok nasledovala živá panelová diskusia, do ktorej sa publikum zapojilo otázkami, aj postrehmi k danej problematike.

Dana Jacečková (TK KBS)

Skúmanie kvality spravodajských relácií vo Veľkej Británii

V rámci programu Doctus doktorandi Katedry žurnalistiky Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku Miroslav Volček a Peter Kravčák absolvovali počas mesiacov október a november vedecko-výskumný pobyt na Univerzity of Central Lancashire, Preston vo Veľkej Británii.

Súčasná informačná i vedomostná spoločnosť si vyžaduje stručné, objektívne, jasné a nestranné informácie, ktoré najčastejšie a najintenzívnejšie prijíma z televízie. Televízne spravodajstvo tvorí základ vysielania televízie, ktorá svojim recipientom si pokladá za povinnosť informovať o najaktuálnejšom dianí. Veľká ponuka televízneho spravodajstva, ale nezaručuje jej kvalitu, ktorú v slovenskom mediálnom priestore nikto neskúma.

Prví sme sa o to pokúsili my na Katedre žurnalistiky FF KU podporení grantom VEGA pod názvom Kvalitatívna a kvantitatívna analýza spravodajských relácií slovenských mienkotvorných televízií. Tím pedagógov, doktorandov a odborníkov z praxe vytvoril metodológiu skúmania kvalitatívnych a kvantitatívnych prvkov jednotlivých príspevkov i celých spravodajských relácií. Vytvorená metodológia tvorí základ výskumnej časti našich dizertačných prác.

Britský mediálny priestor a akademické prostredie nám ponúklo náhľad, ktorým by sme chceli obohatiť našu prácu. Veľkým prínosom je skúsenosť, že ich mediálna kultúra, spoločenské zriadenia i história národa je odlišná a preto vzhľadom na ich špecifiká nie je možné ich mediálny výskum v plnom rozsahu aplikovať v našom prostredí.

Miroslav Volček

(autor je doktorandom na KŽ FF KU v Ružomberku a spoluriešiteľom grantovej úlohy VEGA 1/3692/06 Kvantitatívna a kvalitatívna analýza spravodajských relácií slovenských televízií)

Medzi nebom a zemou podľa Ivana Bellu

Dňa 27. novembra sa v rámci Európskeho týždňa vedy uskutočnila na Katolíckej univerzite v Ružomberku (KU), v Aule Jána Pavla II., prednáška Človek a vesmír – Vojenská vesmírna misia letca – kozmonauta plk. Ing. Ivana Bellu. Cieľom prednášky bolo oboznámiť prítomných s vesmírnou misiou prvého slovenského kozmonauta, plukovníka Generálneho štábu Armády Slovenskej republiky Ivana Bellu, ktorý absolvoval kozmický let 20. 2. 1999 vo vesmírnej lodi SOJUZ TM 29. Celková dĺžka letu bola 7 dní 21 hodín a 56 minút. I. Bella sa stal takto v poradí 385. človekom vo vesmíre. Slovenský kozmonaut počas letu medzinárodnej posádky (francúzsko – rusko – slovenskej) realizoval 6 vedeckých projektov v rámci programu Štefánik.

Ivan Bella s autormi článku.

V lete 1997 sa začal na Slovensku robiť výber adeptov na kozmonauta. Pôvodne sa do konkurzu prihlásilo 32 pilotov nadzvukových stíhačiek, ktorých testovali v košíckom stredisku kozmického výskumu. Kozmonauti v skupinách absolvovali náročné zdravotné testy a psychotesty, z každej skupiny vybrali niekoľkých. I. Bella úspešne zvládol všetky testy. Bezprostredne v kozme plnil štyri z celkových šiestich vedecko-výskumných úloh, pričom tri z nich sa mu podľa slov doktora Richarda Kvetňanského, riaditeľa Endokrinologického ústavu SAV, podarilo zvládnuť na sto percent. Ide najmä o projekt s názvom Endotest, v rámci ktorého sa slovenský kozmonaut ako prvý na svete podujal na pomerne rozsiahly experiment predpokladajúci odbery krvi v zložitých podmienkach bezváhového stavu a navyše vo zvýšených stresogénnych situáciách. Riešiteľom tohto projektu bol spomínaný Richard Kvetňanský. Ďalšou zaujímavou úlohou bol experiment s japonskými prepelicami, ich vyliahnutím vo vesmíre. Za nečakaný úspech koordinátor slovenského vedeckého programu doktor Kvetňanský označil skutočnosť, že sa ich na Mire vyliahlo až 36.

Prvý slovenský kozmonaut Ivan Bella sa narodil 21. mája 1964 v Brezne. V rokoch 1979-83 študoval na Vojenskom gymnáziu v Banskej Bystrici. V štúdiu pokračoval na Vysoké vojenskej leteckej škole SNP v Košiciach (1983-87). Od roku 1993 slúžil v 33. leteckej základni stíhacích a bombardovacích lietadiel v Malackách. Bol pilotom vojenskej stíhačky Armády SR, oficiálny názov jeho zamestnania bol letovod

– programátor. Lietal na strojoch MiG-21 a SU-22. V marci 1998 odišiel do moskovského Hviezdneho Mestečka, kde sa začal pripravovať na vesmírny let. V auguste 1998 vybrali Ivana Bellu za člena hlavnej rusko-francúzsko-slovenskej posádky 27. expedície na stanici Mir. V nej pôsobil ako kozmonaut-výskumník v rámci vedeckého programu Štefánik. Po ukončení letu pracoval ako pridelenec obrany na veľvyslanectve SR v Moskve (do roku 2007). V súčasnosti pôsobí ako veliteľ posádky v Bratislave.

Osudy kozmonauta nadchli najmä školákov.

Snímky: Archív KU (2)

Popularizačná prednáška, ktorú organizovali Fakulta zdravotníctva KU v Ružomberku v spolupráci s Filozofickou fakultou KU – Katedrou histórie, sa stretla s veľkým záujmom širokej verejnosti. Okrem študentov KU zúčastnili sa jej žiaci zo základných škôl a stredných škôl. O záujme, ktorý vyvolala, svedčí aj fakt, že sa z pôvodne plánovanej jeden a pol hodiny predĺžila na takmer tri hodiny.

Karel Komárek (FZ KU)
Pavol Mačala (FF KU)

Zástupcovia univerzity rokovali v Madride

Traja predstavitelia Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) sa v dňoch 21. – 23. novembra sa zúčastnili na kongrese *Católicos y Vida Pública* (Katolíci a verejný život), ktorý zorganizovala Universidad CEU San Pablo na tému *Cristo, la esperanza fiable* (Kristus – dôveryhodná nádej). Cieľom pracovnej cesty prorektora KU pre zahraničné vzťahy a mobility doc. Stanislava Košča, dekana Pedagogickej fakulty KU prof. Amantia Akimjaka, a Dr. Františka Trstenského z Teologickej fakulty KU bolo tiež nadviazať užšie vzťahy s Universidad CEU San Pablo.

Desiaty ročník kongresu sa zároveň konal pri príležitosti 100. výročia Asociación Católica de Propagandistas a 75. výročia založenia univerzity CEU San Pablo. Aj vďaka týmto okolnostiam sa ho zúčastnil veľký počet relátorov v troch pracovných sekciami, predovšetkým zo španielsky hovoriaceho sveta (Španielsko a Latinská Amerika). V rámci kongresu sa prorektor KU osobne zoznámil s prorektorom pre zahraničné vzťahy p. Franciscom Conde López, s ktorým dohodol konkrétne podmienky podpísania zmluvy o vzájomných mobilitách (Erasmus) a tiež niektoré detaily aplikovania už existujúcej zmluvy medzi touto univerzitou a Pedagogickou fakultou KU.

Zástupcovia z Ružomberka sa tiež stretli s Dr. Alfonsom Riobó Servánom, ktorý sprostredkoval kontakt s univerzitou a veľkou mierou sa podieľal na tom, že dnes už jedna študentka Pedagogickej fakulty KU študuje na CEU San Pablo masmédiá. Vďaka veľvyslancovi SR J. Ex. Dr. Jánovi Valkovi

Zástupcovia KU s veľvyslancom SR v Španielskom kráľovstve Jánom Valkom.

sa mali zástupcovia KU možnosť zúčastniť recepcie pri príležitosti štátneho sviatku Libanonu a stretnúť sa s viacerými veľvyslancami z celého sveta, vrátane apoštolského nuncia v Španielsku. Z týchto neformálnych stretnutí bolo možné s radosťou konštatovať úctivý postoj všetkých veľvyslancov ku katolíckej univerzite ako akademickej inštitúcii, významnej pre danú krajinu.

Stanislav Košč

Dni slovenskej kultúry v Krakove prezentovali aj Katolícku univerzitu

Prezentovať slovenský jazyk, umenie a folklór, ale aj predstaviť spoluprácu Krakowskej Szkoły Wyższej im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego a Pedagogickej fakulty (PF) Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) bolo cieľom Dní slovenskej kultúry, ktoré sa konali od 24. do 25. novembra v Krakove.

Na podujatí, ktoré sa konalo aj pri príležitosti Týždňa vedy a techniky 2008, sa zúčastnil prorektor KU pre zahraničné vzťahy a mobility doc. Stanislav Košč, dekan PF KU prof. Amantius Akimjak, prodekan pre zahraničné vzťahy PF KU Dr. Jozef Jurina a početná skupina pedagógov a študentov z Ružomberka. V bohatom kultúrnom programe, na ktorom sa zúčastnil napríklad generálny konzul Slovenskej republiky v Krakove Dr. Ivan Horský, vystúpil aj univerzitný zbor Benedictus.

Vystúpenie univerzitného zboru Benedictus.

Snímky: Archív KU (3)

Predstavitelia KU počas Dní slovenskej kultúry v Krakove.

Rektor hostiteľskej inštitúcie prof. Jerzy Malec vyznamenal dekana PF KU cenou za zásluhy o rozvoj školy a obdaroval predstaviteľov KU vzácnu publikáciou originálnych textov Andrzeja Frycza Modrzewskiego, významného literáta a sociálneho mysliteľa zo XVI. storočia. Práve podľa neho je pomenovaná vyššia škola, ktorá je aktuálne 14. najkvalitnejšou súkromnou vysokou školou v Poľsku.

Okrem prezentácie kultúry predstavitelia oboch škôl rokovali o zintenzívnení už existujúcej spolupráce v mobilách a v spoločných publikáciách vedecko-výskumných výstupov. Dohodli základné črty viacerých konkrétnych projektov, ako napríklad organizovanie Dní poľskej kultúry na jar v budúcom roku v Ružomberku.

Stanislav Košč

Predstavili prvý terminologický slovník z predškolskej pedagogiky

Prvým uceleným lexikografickým dielom v oblasti výchovy a vzdelávania detí predškolského veku na Slovensku je od piatku 28. novembra Terminologický a výkladový slovník Predškolská pedagogika. Publikáciu, ktorá súhrnne na vyše 900 stranách formátu A4 predstavuje vyše 2 000 pojmov z odboru, predstavili na Pedagogickej fakulte (PF) Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) v rámci podujatí Týždňa vedy a techniky na Slovensku 2008. Zostavovateľka a autorka slovníka doc. PhDr. Valentína Trubíniová, PhD. pri jeho zostavovaní pomohlo aj 215 autorov hesiel – vysokoškolských učiteľov, odborníkov z praxe, významných výskumníkov a pod.

„Slovník vychádza zo širokého vymedzenia predmetu uvedenej pedagogickej disciplíny, v teoretickej rovine mapuje kategórie, pokúša sa usporiadať, objasniť a dotvoriť systém pojmov, nastoľuje problematiku metodológie výskumu a metodologickej vybavenosti, aby aspoň sčasti prispel k zdôvodneniu, vysvetleniu a pochopeniu dôležitosti výchovy a vzdelávania detí predškolského veku,“ uviedla V. Trubíniová. Slovník zahŕňa problematiku predškolskej pedagogiky a predškolskej výchovy v širokom komplexe jej obsahu a rozsahu a tým je ojedinelý v Európe i v širšom svetovom kontexte.

Tvorba slovníka Predškolská pedagogika sa uskutočnila v troch časových etapách. Prípravné práce na tvorbe slovníka prebehli začiatkom 90. rokov. V prvej prípravnej etape, na začiatku riešenia výskumnej úlohy, sa sformovala sedemčlenná skupina pedagogických pracovníčok pôsobiacich v oblasti predškolskej výchovy pod vedením V. Trubíniovej. V druhej polovici 90. rokov prevzalo celý projekt Tvorba terminologických a výkladových slovníkov do gescie Slovenské pedagogické nakladateľstvo v Bratislave. Ďalšia etapa intenzívnej práce na zostavovaní slovníka začala koncom roka 1998. Najmä z finančných dôvodov bolo vydanie slovníka pozastavené. V rokoch 2005-2007 požiadala zostavovateľka slovníka Ministerstvo školstva SR o pridelenie výskumného grantu

Zostavovateľka slovníka doc. Valentína Trubíniová (druhá zľava). Snímka: (tš)

KEGA, v roku 2007 bola jej žiadosť úspešná. V decembri 2006 osobne a listami oslovila V. Trubíniová tiež všetkých dekanov pedagogických fakúlt o finančnú podporu na vydanie slovníka. „V januári 2007 na moju požiadavku písomne odpovedal iba PF KU prof. Amantius Akimjak. Jeho odpoveď bola jednoznačná a osobitne významná tým, že umožnil vydať slovník v edičnom stredisku fakulty. Vyjadrujem mu hlbokú úctu a vďačnosť za pochopenie podstaty a cieľa slovníka,“ uviedla V. Trubíniová.

Základnými jednotkami slovníka Predškolská pedagogika sú heslá (jednoslovné aj viacslovné). Ich obsah a štruktúra sú rôzne. „Najobsažnejšie sú spracované základné heslá, kategórie a pojmy predškolskej pedagogiky. Vyskytujú sa ale i také heslá, ktorých obsah predstavuje základné oblasti výchovy a vzdelávania, všeobecnej pedagogiky alebo pomocných vied, školstva a iných oblastí,“ vysvetlila V. Trubíniová.

(na)

Festival Jeden svet 2008 aj v Ružomberku

Priestory Univerziténeho pastoračného centra Jána Vojtaššáka (UPaC) v Ružomberku sa od pondelka 1. decembra stali dejiskom tretieho ročníka regionálnej prehliadky medzinárodného festivalu dokumentárnych filmov Jeden svet, ktorý sa konal od 1. – 4. decembra. Regionálny festival vznikol za spolupráce s občianskym združením Človek v ohrození, ktoré sa zameriava na pomoc ľuďom, trpiacim dôsledkami prírodných katastrof, vojenských konfliktov, či autoritárskych režimov v krízových oblastiach sveta.

Verejnosti je ponúknutých 15 filmov týkajúcich sa širokého tematického spektra od problematiky neonacizmu, islamských karikatúr, až po „internet-holizmus“. Ako sa uvádza v hlavnom motte, „Jeden svet 2008 nie sú len filmy na telo, je to priestor dozvedieť sa viac“. „Filmy zachytávajú to, čo sa deje okolo nás, svet v jeho realnej podobe, ktorý prináša rôzne konflikty, tajomstvá, zaujímavosti, odlišnosti, ktoré normálnym okom nevidíme“, uviedla Helena Pisarčíková, koordinátorka UPaC-u a spolupracovníčka občianskeho združenia Človek v ohrození. Podľa jej slov sa táto akcia každoročne teší vysokej a zároveň narastajúcej účasti širokej verejnosti: „Neprihádzajú len študenti, ale i bežní pracujúci, stredoškólači, laici i odborníci.“

Jakub Chochula (UPaC)

Študenti tri dni adorovali

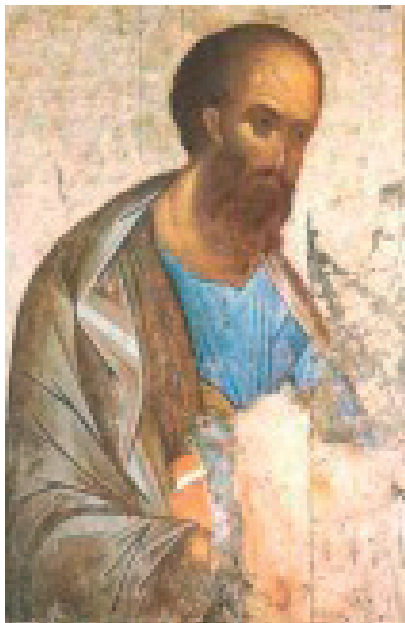
Hlbšie vstúpiť do adventného obdobia a vytvoriť priestor na modlitbu bola jedna z úloh trojdňovej adorácie, ktorá sa konala od 5. decembra v kaplnke sv. Alberta na Filozofickej fakulte (FF) Katolíckej univerzity (KU). Študenti sa pred vystavenou Eucharistiou modlili nielen za univerzitu, ale aj za seba.

„Centrom bola Eucharistia, ako miesto stíšenia a vytvárania spoločenstva,“ uviedol hlavný organizátor univerzitný kaplán Róbert Slotka. Súčasťou víkendovej adorácie bol aj sprievodný program v priestoroch Univerziténeho pastoračného centra Jána Vojtaššáka (UPaC). Hlavnou témou programu bola postava Mojžiša. „Spoločne sme sa zamýšľali nad desiatou egyptskou ranou v znamení baránka a darom manny, ktorú dostali Izraeliti keď putovali v priamom prepojení s Eucharistiou,“ upresnil kaplán.

Súčasný program boli aj prednášky a workshopy spojené s prácou v skupinkách. Adorácia vyvrcholila v nedeľu 7. decembra svätou omšou. Počas nej odzneli i svedectvá účastníkov. Víkendové 24-hodinové adorácie nie sú na Slovensku žiadnou novinkou. Po vzore bratislavského univerziténeho pastoračného centra, prevzalo štafetu aj ružomerské UPaC, tento rok už druhým ročníkom.

Janka Graňáková (UPaC)

o univerzalizme apoštola Pavla diskutovali v Spišskej Kapitule

Sv. Pavol
Snímky: internet (2)

V piatok 5. decembra sa v interdiecéznom seminári biskupa Jána Vojtašáka v Spišskej Kapitule uskutočnila medzinárodná biblická konferencia s názvom: Univerzalizmus apoštola Pavla.

Program otvoril rektor kňazského seminára prof. Jozef Jarab. V úvode doc. František Trstenský priblížil život Michele Piccirilla, OFM - profesora biblických dejín a archeológie na SBF v Jeruzaleme, ktorý zomrel 26. októbra v Jordánsku.

V dopoludňajšom bloku vystúpil s prednáškou Dr. R. Bogacz,

ktorý predstavil metódu vyučovania sv. Pavla na príklade vystúpenia v Pizídijskej Antiochii, Dr. Z. Włodarczyk hovorila o symbolike zrna v 1 Kor 15, 35-38, prof. T. Jelonek priblížil univerzalizmus spásy podľa sv. Pavla. Starozákonné pozadie univerzalizmu spásy v Liste Rimanom bolo témou pre J. Jančoviča a Dr. Š. Novotný v kontexte Rim 3, 2 priblížil univerzalistický rozmer privilégia vyvoleného národa. Prof. Frédéric Manns prostredníctvom telemostu z Jeruzalema pozdravil účastníkov konferencie a predniesol úvod do svojej

prednášky, ktorú v jeho mene prečítal F. Trstenský. Doc. A. Solčiansky hovoril o univerzalizme spásy v Pavlových listoch vyjadrený v dosiahnutí milosrdenstva nežidmi v zmysle Rim 11, 29.32 a témou prednášky prof. S. Vojtka bola Pavlova antropológia prezentovaná v jeho listoch ako zdroj univerzalizmu spásy.

Popoludňajší program prebiehal v dvoch sekciách, ktoré sa končili spoločnou diskusiou. V týchto sekciách sa prezentovali so svojimi prednáškami: T. Gulán – Univerzalizmus ľudskej hriechnosti a Božej milosti podľa apoštola Pavla v dišpute Martina Luthera s Erazmom Rotterdamským, M. Valčo – Slová ustanovenia Eucharistie v podaní apoštola Pavla a ich interpretácia u Martina Chemnitzza, A. Kacián – Univerzalizmus spasenia a pravda evanjelia v Liste Galatským, B. Kľuska – Pavlova reč na Areopágu ako model ohlasovania evanjelia pohanom, A. Tyrol – Politeuma v Tarze ako model miesta kresťanov vo svete, M. Kardis – Zmŕtvychvstanie tela v teológii apoštola Pavla, I. Hašková – Porovnanie prirodzeného zákona u sv. Pavla a sv. Tomáša Akvinského, M. Pekarčík – Pavlovo privilégium, J. Pramuka – Kto nechce pracovať, nech ani nejde. Práca a voľný čas, F. Trstenský – Pavol, rímsky občan, Š. Torbík – Zjavenie ako východisko Pavlovho univerzalizmu a pokus o analýzu jeho antropologickej štruktúry.

Z celej konferencie bude vydaný zborník s plným znením prednášok. Ako jedným z možných záverov konferencie vyplynulo, že rodinné pozadie, prostredie, v ktorom Pavol vyrastal, pochopenie tajomstva Božieho plánu spásy v Kristovi a lásky Kristovej pre každého človeka pomáhali Pavlovi otvárať sa pre správne chápanie a žitie univerzalizmu vo vzťahu ku každému človekovi.

Vladimír Fedorek (TF KU)

Holandský spisovateľ v Ružomberku

Thomas Rosenboom

Dňa 13. novembra zavítal na Filozofickú fakultu (FF) Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) holandský spisovateľ Thomas Rosenboom, ktorý sa zúčastnil na otvorení výstavy holandskej fotografie Illah van Oijen Humanlandscapes a na medzinárodnej prekladateľskej dielni. Touto kultúrno-vzdelávacou aktivitou, ku ktorej sa pripojili akademickí odborníci na holandskú literatúru zo Slovenska, Rakúska, Poľska a ČR a takisto skupina talentovaných mladých študentov a azda aj budúcich prekladateľov zo Slovenska i Českej republiky, sa vyučovanie holandského jazyka a literatúry na Katolíckej univerzite v Ružomberku, ktoré tu prebieha už niekoľko rokov, zapisuje do povedomia regiónu.

Holandský spisovateľ Thomas Rosenboom (ročník 1956) patrí k významným súčasným predstaviteľom strednej generácie holandských prozaikov, ktorí sú známi aj za hranicami svojej vlasti.

Jeho historické romány Umývané mäso a Verejné práce, ale aj zbierky poviedok, sú preložené do viacerých jazykov (nemčina, angličtina, dánčina a maďarčina), po slovensky autorovi vyšiel nedávno výber próz pod titulom Chlapec s husľami (vydavateľstvo Európa, Bratislava 2008). Viac ako podobnosť mien privedla Thomasa Rosenbooma do Ružomberka skutočnosť, že práve v tomto meste pôsobia na Katolíckej univerzite slovenskí prekladatelia jeho diela, ktorí zorganizovali medzinárodnú dielňu, kde sa mladí prekladatelia učia na diele tohto významného súčasného spisovateľa prekladateľskému umeniu a remeslu.

Podujatie podporila FF KU Ružomberok, Veľvyslanectvo Holandského kráľovstva v Bratislave, Literárny fond Bratislava a Nizozemský fond na podporu literárnej produkcie a prekladu.

Adam Bžoch (FF KU)

Hodnotenie fakúlt KU agentúrou ARRA v rokoch 2005-2008

Filozofická fakulta KU								
	učitelia a študenti SV1-SV4	záujem o štúdium SV6-8	publikácie a citácie VV1-VV3	doktorandské štúdium VV4-VV6	granty VV7-VV10	Priemer	Poradie v skupine HUM (22-23 fakúlt)	Poradie medzi filozofickými fakultami (6 fakúlt)
2005	86/59/44	100/84/52	85/85/4	60/41/15	60/60/18	64,7/64,7/26,5	23/22.	6/6.
2006	85/61/43	84/50/23	72/58/5	67/43/17	75/41/23	47,6/44,9/22,2	22/19.	6/5.
2007	85/56/36	83/58/25	74/50/10	68/44/26	67/62/3	51/51/20	23/19.	6/5.
2008	87/54/35	70/43/37	70/33/6	67/35/23	52/52/52	39,3/33,6/30,5	23/11.	6/2.

Pedagogická fakulta KU								
	učitelia a študenti SV1-SV4	záujem o štúdium SV6-8	publikácie a citácie VV1-VV3	doktorandské štúdium VV4-VV6	granty VV7-VV10	Priemer	Poradie v skupine SPOL (28-36 fakúlt)	Poradie medzi pedagogickými fakultami (6 fakúlt)
2005	80/64/53	100/79/72	100/6/1	96/28/11	100/48/22	70,2/40,1/31,9	36/24.	6/5.
2006	96/76/55	75/44/30	100/27/4	79/29/13	85/48/17	64,7/39/23,8	31/29.	6/6.
2007	87/66/44	69/45/32	82/82/7	96/41/18	90/37/14	58,8/48,9/23,1	28/24.	6/5.
2008	88/76/50	65/44/34	88/88/7	92/34/25	100/34/6	51,7/47/24,2	33/27.	6/6.

Teologická fakulta KU								
	učitelia a študenti SV1-SV4	záujem o štúdium SV6-8	publikácie a citácie VV1-VV3	doktorandské štúdium VV4-VV6	granty VV7-VV10	Priemer	Poradie v skupine HUM (23 fakúlt)	Poradie medzi teologickými fakultami (7 fakúlt)
2005	nehodnotené							
2006	nehodnotené							
2007	85/54/36	83/70/32	74/25/1	68/71/21	67/50/3	51/46,3/18,6	23/21.	7/7.
2008	87/72/31	70/55/32	70/20/5	67/67/18	52/10/4	39,3/38,6/18	23/22.	7/7.

Fakulta zdravotníctva KU								
	učitelia a študenti SV1-SV4	záujem o štúdium SV6-8	publikácie a citácie VV1-VV3	doktorandské štúdium VV4-VV6	granty VV7-VV10	Priemer	Poradie v skupine MED (9 fakúlt)	Poradie medzi zdravotníckymi fakultami (5 fakúlt)
2005	nehodnotené							
2006	nehodnotené							
2007	nehodnotené							
2008	93/60/26	89/54/31	97/68/0	69/69/0	75/37/11	70/49,4/13,7	9/9.	5/5.

Vysvetlivky:

	Hodnotenie fakúlt v daných rokoch vychádzajú z údajov predchádzajúceho roka
32/31/20	Najvyššie hodnotenie v skupine napr. HUM / najvyššie hodnotenie spomedzi napr. filozofických fakúlt / hodnotenie napr. Filozofickej fakulty
SV 1	Pomer počtu študentov denného a externého štúdia na jedného učiteľa
SV 2	Pomer počtu študentov denného a externého štúdia na jedného profesora alebo docenta
SV 3	Pomer profesorov, docentov a ostatných učiteľov s PhD. ku všetkým učiteľom
SV 4	Pomer profesorov, docentov ku všetkým učiteľom
SV 6	Podiel prihlásených uchádzačov plánovanému počtu miest
SV 7	Pomer zapísaných a prijatých študentov
SV 8	Podiel zahraničných študentov
VV1 A	Počet publikácií za posledných 10 rokov na tvorivého pracovníka
VV1a	Počet rôznych časopiseckých publikácií mimo WoK za rok pre skupiny fakúlt HUM a SPOL (toto kritérium je len od roku 2007)
VV1b	Počet rôznych knižných publikácií mimo WoK pre skupiny fakúlt HUM a SPOL (toto kritérium je len od roku 2007)
VV2	Počet citácií vo WoK za posledných 10 rokov na tvorivého pracovníka
VV2a	Počet citácií vo WoK na jednu publikáciu vo WoK za posledných 10 rokov
VV3	Počet publikácií vo WoK, na ktoré je vo WoK aspoň 5 citácií za posledných 10 rokov na tvorivého pracovníka
VV3a	Počet publikácií vo WoK, na ktoré je vo WoK aspoň 25 citácií za posledných 10 rokov na tvorivého pracovníka
VV4	Počet denných doktorandov roku na jedného profesora alebo docenta
VV5	Ročný premer počtu absolventov doktorandského štúdia za posledné 3 roky na počet profesorov a docentov
VV6	Počet doktorandov denného štúdia delený počtom denných študentov bakalárskeho a magisterského štúdia
VV7	Grantové prostriedky z agentúr KEGA a Vega na tvorivého pracovníka v roku
VV8	Prostriedky z agentúry APVV na tvorivého pracovníka v roku
VV9	Prostriedky zo zahraničných grantov a štátnych programov na tvorivého pracovníka
VV10	Celkové grantové prostriedky z agentúr na tvorivého pracovníka

Podpisali kolektívnu zmluvu

Vzťahy a dohody medzi zamestnávateľom a zamestnancami, predovšetkým tvorbu a využitie sociálneho fondu, dĺžku dovolenky a pod. definuje kolektívna zmluva, ktorú v pondelok 15. decembra podpísali rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) prof. Tadeusz Zasepa a predseda Základnej organizácie Odborového zväzu KU Ing. Radislav Kendera, PhD.. Zástupcovia odborov vyjadrili spokojnosť s vyjednanými podmienkami v kolektívnej zmluve, ktoré uspokojujú ostatné nároky zamestnancov vyplývajúce z pracovného pomeru. Odborový orgán pri kolektívnom vyjednávaní zo zákona zastupuje záujmy všetkých zamestnancov bez ohľadu na ich členstvo v odboroch. „Kolektívna zmluva sa teda vzťahuje na všetkých zamestnancov,“ informoval Radislav Kendera. Záujemcovia o členstvo v odboroch môžu prihlášky odovzdať na fakultách členom výboru ZO: Ladislavovi Finíkovi (Filozofická fakulta KU), Mgr. Janke Bugáňovej alebo Jánovi Gregorovi (Fakulta zdravotníctva KU), Milanovi Mertinyákovi (Pedagogická fakulta KU) alebo priamo na rektoráte Ing. Kataríny Slašťanovej alebo Radislavovi Kenderovi. Bližšie informácie získate na tel.: +421 44 43 16 206 alebo e-mailom na: kendera@ku.sk. (oo)

Spomínali na Tomáša Munka

V Organovej sieni Rektorátu Katolíckej univerzity v Ružomberku sa 13. decembra konalo spomienkové podujatie na Židov odvečených z Ružomberka počas II. svetovej vojny.

V čase predvianočných príprav a radostného očakávania Vianoc si mesto Ružomberok pripomenulo jednu zabudnutú tragickú udalosť. Presne v polovici decembra 1944 bol z jezuitského noviciátu odvečený mladý rehoľník a konvertita zo židovstva, Tomáš Munk. V apríli nasledujúceho roku, vo veku 21 rokov,

zahynul so svojimi rodičmi a mladším bratom Jurajom na „pochode smrti“ z koncentračného tábora Sachsenhausen pri Berlíne.

„Tento dátum a tieto osudy si chceme pripomenúť komorným koncertom. Myslíme tiež na všetkých deportovaných ružomerských Židov. Ostalo tu po nich veľa bielych miest,“ povedal organizátor koncertu Matúš Bišťan. Adriana Antalová (harfa) a Silvia Stašková (priečna flauta) zahrali na koncerte skladby Petra Machajdika, Ilju Hurnika, Georga Gershwina, Fritza Keislera, Dariusa Milhauda, Emila F. Buriana a židovské piesne – Volkslieder. Počas koncertu hudobný skladateľ Peter Machajdík osobne uviedol svoju skladbu Nell' autunno del suo abbraccio insonne.

Život a smrť Tomáša Munka si Ružomberčania pripomenuli už po druhýkrát. V lete tohto roku bola prezentovaná nová publikácia predsedu Správnej rady Ústavu pamäti národa Ivana A. Petranského Život pod hviezdou s podtitulom Osudy Tomáša Dezidera Munka. Pri tejto príležitosti na budove jezuitského noviciátu odhalili pamätnú tabuľu.

Imrich Gazda (FF KU)

Fides at ratio spojené v Panne Márii

V pondelok 8. decembra sa v interdiecéznom kňazskom seminári biskupa Jána Vojtaššáka v Spišskej Kapitule konala Mariánska akadémia. Slávnosti predchádzala sv. omša, ktorú celebroval spišský pomocný biskup Štefan Sečka, spolu s generálnym vikárom rožňavskej diecézy, rektorom Katolíckej univerzity, predstavenými kňazského seminára a vyučujúcimi profesormi na Teologickom inštitúte v Spišskej Kapitule. Program pokračoval v aule Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka. Seminaristi Marek Jamrich na piáne a Tomáš Lieskovský na trúbke, nádhernou skladbou s názvom: Largo-Händel, všetkých „voviedli“ do slávnostnej atmosféry dňa. Na úvod všetkých privítal seminarista Dominik Jamrich. Po ňom nasledovala báseň od Gorazda Zvonického:

Mýtnik pred Madonou, ktorú predniesol Vladimír Fedorek.

Hlavným bodom programu bola slávnostná prednáška prof. Tadeusza Zasepa, rektora Katolíckej univerzity v Ružomberku. V úvode povedal: „Chcem, aby sa fides et ratio spojili v mojej prednáške, lebo nie je ani iná cesta keď hovoríme o Božej Matke.“ Vo svojom príhovore sa snažil odpovedať na otázku: Čo nám, ľudom tretieho tisícročia, dáva Nepoškvrnené Počatie Panny Márie? Povedal, že „Mária je veľmi dobrým príkladom pre Cirkev a svet na fides et ratio aj v treťom tisícročí.“ Zamýšľal sa nad čnosťami Matky Božej, jej odvahou a hlbokým chápaním udalostí Ježišovho života: „Najkratšia, najkrajšia a istá cesta je tá, ktorou kráčala Matka Božia. Preto sa musíme od nej čo najviac naučiť a najmä to, čo sa týka privilégiá jej Nepoškvrneného Počatia, čo jej to privilegium dalo, že si nič nenechala len pre seba. Lebo aj ako Pán Boh nechcel a nechce nič pre seba, ale aby sa všetko stalo pre nás a pre našu spásu, tak aj matka jeho Syna nekoná inak.“

Vladimír Fedorek (TF KU)

Nadácia na podporu KU vyčlenila na mobility 1 000 000 Sk

Grant 100 000 korún na podporu mobility nadaných študentov a pedagógov Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) venuje v roku 2009 Nadácia na podporu Katolíckej univerzity v Ružomberku (NNP KU) v rámci Programu podpory mobility. Denní študenti bakalárskeho, magisterského štúdia a doktorandského štúdia na KU, ktorí v priebehu svojho vysokoškolského štúdia dosiahli alebo dosahujú významné študijné, publikačné výsledky, sa môžu uchádzať o finančný grant do výšky 20 000 Sk na nákup zahraničnej odbornej literatúry a na prípravu kvalifikačnej práce počas zahraničnej mobility.

(nnp)

Kuriér Katolíckej univerzity

Informačný spravodajca Katolíckej univerzity v Ružomberku

*Vydavateľ: Katolícka univerzita v Ružomberku, Námestie Andreja Hlinku 60, 034 01 Ružomberok
tel. (fax): 044/ 43 16 150 (207), e-mail: kurier@ku.sk, web: www.ku.sk*

Zodpovedný redaktor: Mgr. Vladimír Buzna

*Redakčná rada: prof. Tadeusz Zasepa, PhD., doc. ThDr. Peter Olekšák, PhD., doc. ThDr. RNDr. Jana Moricová, PhD.,
doc. PhDr. ThDr. Stanislav Košč, PhD., Ing. Anna Jurčová, Mgr. Vladimír Buzna, Ing. Martin Kuniak*

DTP/layout: Ing. Martin Kuniak

Snímky: Archív KU, internet

*Nepredajné! Redakcia si vyhradzuje právo na krátenie príspevkov. Príspevky uverejnené v Kuriéri Katolíckej univerzity nehonorujeme.
Kuriér KU je k dispozícii v elektronickej verzii na internetovej stránke www.ku.sk.*